Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 785/2004,**

21. aprill 2004,

kindlustusnõuete kohta lennuettevõtjatele ja õhusõiduki käitajatele

(ELT L 138, 30.4.2004, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1137/2008, 22. oktoober 2008	L 311	1	21.11.2008
►M2	Komisjoni määrus (EL) nr 285/2010, 6. aprill 2010	L 87	19	7.4.2010
►M3	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243, 20. juuni 2019	L 198	241	25.7.2019
►M4	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1118, 27. aprill 2020	L 243	1	29.7.2020

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 785/2004,

21. aprill 2004,

kindlustusnõuete kohta lennuettevõtjatele ja õhusõiduki käitajatele

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva määruse eesmärk on sätestada kindlustuse miinimumnõuded lennuettevõtjate ja õhusõiduki käitajate jaoks seoses reisijate ja nende pagasi, lasti ja kolmandate isikutega.

2. Postisaadetiste veo puhul on kindlustusnõuded sätestatud määruses (EMÜ) nr 2407/92 ja liikmesriikide seadustes.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse lennuettevõtjate ja õhusõidukite käitajate suhtes, kes lendavad asutamislepinguga hõlmatud liikmesriigis, liikmesriiki, liikmesriigist või üle liikmesriigi territooriumi.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste suhtes:

a) riiklikud õhusõidukid, nagu on 7. detsembril 1944 Chicagos allkirjastatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni artikli 3 punktis b osutatud.

b) mudellennukid, mille maksimaalne stardimass on alla 20 kg;

c) jalgade jõul õhku lennutatavad lennumasinad (sealhulgas mootoriga laugurid ja deltaplaanid);

d) kinnised õhupallid;

e) tuulelohed;

f) langevarjud (sealhulgas tõusuvarjud);

g) õhusõidukid, sealhulgas purilennukid, mille maksimaalne stardimass on alla 500 kg, ning ülikerglennukid:

— mida kasutatakse mittekaubanduslikel eesmärkidel, või

— mida kasutatakse kohaliku tasandi lendamiskoolituses, mis ei hõlma rahvusvaheliste piiride ületamist,

sedavõrd, kuivõrd on tegemist käesoleva määrusega ettenähtud kindlustuskohustusega hõlmatud sõja ja terrorismi ohuga.

▼B

3. Käesoleva määruse kohaldamisest Gibraltari lennujaama suhtes ei järeldu, et see kahjustaks Hispaania Kuningriigi ja Ühendkuningriigi õiguslikke positsioone nende vaidluses selle territooriumi suveräänsuse üle, kus lennujaam paikneb.

4. Käesoleva määruse kohaldamine Gibraltari lennujaama suhtes lükatakse edasi selle korra jõustumiseni, mis sisaldub Hispaania Kuningriigi ja Ühendkuningriigi välisministrite 2. detsembril 1987 tehtud ühisdeklaratsioonis. Hispaania ja Ühendkuningriigi valitsused teevad nimetatud jõustumiskuupäeva nõukogule teatavaks.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *lennuettevõtja* — kehtiva lennutegevusloaga õhutranspordiettevõte;

b) *ühenduse lennuettevõtja* — lennuettevõtja, kellel on liikmesriigi poolt vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2407/92 välja antud kehtiv lennutegevusluba;

c) *õhusõiduki käitaja* — füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole lennuettevõtja, kuid kellel on pidevalt juurdepääs õhusõiduki kasutamisele või käitamisele; käitajaks loetakse füüsiline või juriidiline isik, kelle nimele õhusõiduk on registreeritud, välja arvatud isik, kes suudab tõestada, et käitajaks on mõni teine isik;

d) *lend*

— reisijate ja registreerimata pagasi puhul reisijate vedu õhusõidukiga, sealhulgas pardaleminek ja õhusõidukilt mahatulek,

— lasti ja registreeritud pagasi puhul pagasi ja lasti vedu sellest hetkest alates, millal pagas või last pannakse õhusõidukisse, ning kuni selle toimetamiseni ettenähtud isikuni,

— kolmandate isikute puhul õhusõiduki kasutamine sellest hetkest alates, millal mootor käivitatakse ruleerimiseks või tegelikuks õhkutõusmiseks, kuni selle ajani, mil õhusõiduk on tagasi maapinnal ning selle mootor on täielikult välja lülitatud; lisaks sellele tähendab see õhusõiduki liigutamist pukseeritava ja tõugatava vedukiga või jõuga, eelkõige õhuvooluga, mille abil õhusõiduk tavapäraselt liigub või tõuseb;

e) *SDR* — Rahvusvahelise Valuutafondi poolt määratletud Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühik;

f) *maksimaalne stardimass* (MTOM) — mass, mis vastab õhusõiduki tüübi kohta õhusõiduki lennukõlblikkussertifikaadis märgitud massile;

g) *reisija* — isik, kes on lennul kaasas lennuettevõtja või õhusõiduki käitaja loal, välja arvatud lennukis töötava meeskonna liikmed ja salongitöötajad;

h) *kolmas isik* — juriidiline või füüsiline isik, välja arvatud reisijad ja lennukil töötava meeskonna liikmed ja salongitöötajad;

▼B

i) *kommertslend* — lend tasu eest või rendi korras.

Artikkel 4

Kindlustuspõhimõtted

1. Artiklis 2 osutatud lennuettevõtjad ja õhusõidukite käitajad kindlustatakse kooskõlas käesoleva määrusega selliselt, et kindlustus hõlmab lennundusega seotud vastutust reisijate ja nende pagasi, lasti ja kolmandate isikute osas. Kindlustatavad riskid hõlmavad sõjategevust, terrorismi, vägivaldselt ülevõtmist, sabotaaži, õhusõiduki kaaperdamist ja rahutusi ühiskonnas.

2. Lennuettevõtjad ja õhusõidukite käitajad tagavad, et kindlustuskaitse kehtib kõikide lendude puhul sõltumata sellest, kas käitatav õhusõiduk on nende käsutuses omandisuhte või muud liiki rendilepingu või ühis- või frantsiisitehingute või jagatud koodiga lendude alusel või mõne muu samasugust laadi kokkuleppe alusel.

3. Käesolev määrus ei piira vastutuseeskirju, mis tulenevad:

— rahvusvahelistest konventsioonidest, mille osaliseks liikmesriigid ja/või ühendus on,

— ühenduse õigusest, ja

— liikmesriikide seadustest.

Artikkel 5

Täitmine

1. Artiklis 2 osutatud lennuettevõtjad ja vajaduse korral õhusõidukite käitajad tõendavad käesolevas määruses sätestatud kindlustusnõuete järgimist sellega, et annavad asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele hoiule kindlustustõendi või esitavad muu tõendi kehtiva kindlustuse kohta.

2. Käesolevas artiklis on “asjaomane liikmesriik” liikmesriik, kes on andnud ühenduse õhusõidukile lennutegevusloa, või liikmesriik, kus õhusõiduki käitaja õhusõiduk on registreeritud. Muude kui ühenduse lennuettevõtjate ning väljaspool ühendust registreeritud õhusõidukite käitajate puhul on “asjaomane liikmesriik” liikmesriik, kuhu või kust lendusid teostatakse.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid, kelle territooriumist üle lennatakse, nõuda, et artiklis 2 osutatud lennuettevõtjad ja õhusõidukite käitajad esitavad kooskõlas käesoleva määrusega kehtiva kindlustuse.

4. Ühenduse lennuettevõtjate ja ühenduses registreeritud õhusõidukite käitajate puhul piisab kindlustustõendi esitamisest lõikes 2 osutatud liikmesriigis kõikide liikmesriikide jaoks, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 6 kohaldamist.

5. Erandjuhtudel, kui esineb kindlustusturu häireid, võib komisjon määrata vastavalt artikli 9 lõikes 2 osutatud korrale lõike 1 kohaldamiseks asjakohased meetmed.

▼B

Artikkel 6

Kindlustus seoses vastutusega reisijate ja nende pagasi ning lasti ees

1. Reisijatega seotud vastutuse puhul on minimaalne kindlustuskate 250 000 Rahvusvahelise Valuutafondi arveldusühikut (SDR-ühikut) reisija kohta. Kui õhusõiduki puhul, mille maksimaalne stardimass on kuni 2 700 kg, on tegemist muude kui kommertslendudega, võivad liikmesriigid kehtestada madalama minimaalse kindlustuskatte tingimusel, et see on vähemalt 100 000 SDR-ühikut reisija kohta.

▼M4

2. Reisijate pagasiga seotud vastutuse puhul on minimaalne kindlustuskate 1 288 SDR-ühikut reisija kohta kommertslendude puhul.

3. Lastiga seotud vastutuse puhul on minimaalne kindlustuskate 22 SDR-ühikut kilogrammi kohta kommertslendude puhul.

▼B

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata lendude suhtes üle liikmesriigi territooriumi, mille puhul on lennu teostajaks muu lennuettevõtja kui ühenduse lennuettevõtja või väljaspool ühendust registreeritud õhusõiduki käitaja ja mille puhul ei maanduta liikmesriigi territooriumile ega ei tõusta sealt õhku.

▼M3

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 8a vastu delegeeritud õigusakte, et muuta vajaduse korral käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud summasid juhul, kui see osutub asjaomaste rahvusvaheliste lepingute muudatuste tõttu vajalikuks.

▼B

Artikkel 7

Kindlustus seoses vastutusega kolmandate isikute ees

1. Vastutuse osas kolmandate isikute ees on minimaalne kindlustuskate õnnetuse kohta kõikide õhusõidukite puhul järgmine:

Kategooria	Maksimaalne stardimass (kilogrammides)	Minimaalne kindlustus (SDR-ühikutes)
1	< 500	0,75
2	< 1000	1,5
3	< 2700	3
4	< 6000	7
5	< 12000	18
6	< 25000	80
7	< 50000	150
8	< 200000	300
9	< 500000	500
10	≥ 500000	700

Kui mõne lennuettevõtja või õhusõiduki käitaja käsutuses ei ole mingil hetkel õnnetusepõhist kindlustuskaitset kolmandatele isikutele sõja või terrorismi tõttu põhjustatud kahju eest, võib kõnealune lennuettevõtja või õhusõiduki käitaja katta selliste riskide eest kindlustamise kohustuse

▼B

sellega, et võtab kindlustuse koondmäära põhjal. Komisjon jälgib hoolega selle sätte kohaldamist, tagamaks, et see koondmäär oleks vähemalt samaväärne tabelis kehtestatud asjakohase summaga.

▼M3

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 8a vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summasid, kui see osutub asjaomaste rahvusvaheliste lepingute muudatuste tõttu vajalikuks.

▼B

Artikkel 8

Jõustamine ja sanktsioonid

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 2 osutatud lennuettevõtjad ja õhusõidukite käitajad järgivad käesolevat määrust.

2. Lõike 1 kohaldamiseks ja ilma, et see piiraks lõike 7 kohaldamist, võib asjaomane liikmesriik seoses muude kui ühenduse lennuettevõtjate või väljaspool ühendust registreeritud õhusõidukite käitajate lendudega üle liikmesriigi territooriumi, millega ei kaasne maandumine või õhkutõusmine mõne liikmesriigi territooriumilt või peatumine muul eesmärgil kui liiklusega seoses, nõuda käesolevas määruses sätestatud kindlustusnõuete järgimise kohta tõendeid.

3. Vajaduse korral võivad liikmesriigid nõuda täiendavaid tõendeid lennuettevõtjalt, õhusõiduki käitajalt või asjaomaselt kindlustajalt.

4. Käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad sanktsioonid on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

5. Ühenduse lennuettevõtjate puhul võivad need sanktsioonid hõlmata lennutegevusloa äravõtmist vastavalt ühenduse õigusaktide asjaomastele sätetele.

6. Muude kui ühenduse lennuettevõtjate ja väljaspool ühendust registreeritud õhusõidukite käitajate puhul võivad need sanktsioonid hõlmata liikmesriigi territooriumil maandumise õiguse andmisest keeldumist.

7. Kui liikmesriik ei ole veendunud, et käesoleva määruse nõuded on täidetud, ei luba nad õhusõidukil õhku tõusta enne, kui lennuettevõtja või asjaomase õhusõiduki käitaja ei ole esitanud tõendeid käesolevale määrusele vastava piisava kindlustuskatte kohta.

▼M3

Artikkel 8a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 6 lõikes 5 ja artiklis 7 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

▼M3

3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 6 lõikes 5 ja artikli 7 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ([1]) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 6 lõike 5 ja artikli 7 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

▼B

Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab nõukogu 23. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2408/92 (ühenduse lennuettevõtjate juurdepääsu kohta ühendusesisestele lennuliinidele) ([2]) artikliga 11 loodud komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

▼M3

_____

▼B

4. Lisaks sellele võib komitee konsulteerida komisjoniga igas muus küsimuses, mis käsitleb käesoleva määruse kohaldamist.

Artikkel 10

Aruanne ja koostöö

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 30. aprilliks 2008 aruande käesoleva määruse toimimise kohta.

([1]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.
([2]) EÜT L 240, 24.8.1992, lk 8. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

▼B

2. Liikmesriigid annavad taotluse korral komisjonile teavet käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kaksteist kuud pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.